

ΕΚΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΡΩΣΣΙΑ

Τι γράφει ο Σιγμουίνδος φόν Χερμπερστάιν, πρόεδρος της Γερμανίας στη Ρωσσία. 'Ο περιορισμός των γυναικῶν και ἡ ἀπεκθίνωσις τους. Τὸ μίσην τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα. 'Ο Γερμανὸς σιδεραῶν κι' ἡ γυναῖκα του. «Δὲ μ' ἀγαπᾷς, ἀφ' οὗ δε μὲ χτυπᾷς!». Γνώμες τῶν μεγάλων Ρωσῶν συγγραφέων γιὰ τὴν γυναῖκα.

ΝΑΣ Γερμανὸς διπλωμάτης, ὁ ἐξοχώτατος Σιγμουίνδος φόν Χερμπερστάιν, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει στὴ Ρωσσία, στὰ 1917, ὡς πρέσβυς τοῦ αυτοκράτορος τῆς Γερμανίας Φερδινάνδου, ἀδελφῆς τῶν Ρωμαίων τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Βοημίας, ἰσχυρῶν τῆς Ἰσπανίας, ἀρχιδουκῆς τῆς Αὐστρίας, δούκῆς τῆς Βουργουνδίας καὶ τῆς Βυρτεμβέργης, καὶ δουκὸς, κόμητος καὶ κυρίου πολλῶν ἄλλων χωρῶν, συνοψίζει ὡς ἔξης τὶς ἐντυπώσεις του περὶ τῆς θέσεως τῆς γυναίκος στὴ Ρωσσία, κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη :

«Ἡ ζωὴ τῶν γυναικῶν, ἐξ ἄλλου, εἶνε οὐκ εὐχάριστη. Φτάνει μὰ τὸν οὐρανὸν, γιὰ νὰ πάρῃ νὰ θεωρηθῆται τιμὰ. Οἱ παῖδοί καὶ οἱ εὐγενεῖς ἔχουν περιορισμένους ἀδελφούς τὴν γυναῖκα τους. Ἔτσι, πῶς κανένας ξένος δὲν μπορεῖ νὰ τὴν δῇ καὶ νὰ τοῦς μιλήσῃ. Πόσο μικρὴ ἐπιτήρησι ἔχουν οἱ Ρωσσοὶ στὶς γυναῖκες ἀποδεικνύεται κι' ἀπ' τὸ γεγονός, ὅτι δὲν τοὺς ἐμπιστεύονται οὔτε τὸ νοικοκυριό. Μόνο νὰ γράβουν καὶ νὰ ὑφαίνουν στὸν ἀργαλιὸ τοὺς ἐπιτρόπου. Τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ σπιτιοῦ, τὴν ἔχουν οἱ ἄντρες, βοηθοῦμενοι ἀπ' τοὺς δούλους των. Ἀρκεῖ μιὰ γυναῖκα νὰ σφάξῃ μιὰ κόττα, ἕνα κοιλί, ἢ νὰ καθαρῶσιν τὰ ψάρια, γιὰ νὰ θεωρηθῶν ὡς μαγαρισμένα καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ τ' ἀγγίξῃ κανένας παιδί. Ὅταν μιὰ γυναῖκα θέλῃ νὰ σφάξῃ μιὰ κόττα ἢ μιὰ χίνα, γιὰ νὰ τὴν μαγεύρῃ, καὶ λείπει, τὴ στιγμή ἐκείνη, ὁ ἄντρας τῆς ἀπ' τὸ σπίτι, καθίπτει μὲ τὴν κόττα καὶ μὲ τὸ μαχαίρι. Φορεῖ δὲ ἀλόκληρη, στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τῆς, ὡστόσο νὰ περάσῃ κανένας ἄλλος ἄντρας, νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ τῆς σφάξῃ τὸ πονηρικό...»

Καὶ συνεχίζοντας, ὁ φόν Χερμπερστάιν, λέει παρακάτω :
«Οἱ Ρωσσοὶ σπανίως ἐπιτρέπουν στὶς γυναῖκες τους νὰ βγοῦν ἐξω καὶ νὰ πάνε στὴν ἐκκλησία, ἔστω κι' ἂν ἔχουν πρὸ πολλοῦ περῶσι τὴν ἡλικία, πῶς μιὰ γυναῖκα μπορεῖ νὰ εἶνε ὁμορφὴ, καὶ νὰ προκαλῆ ἐρωτικὸς πόθος. Μόνο τὸ καλοκαίρι, καὶ σὲ ὁρισμένους γιορτές, ἢ γυναῖκες εἰν' ἐλευθέρως νὰ συναζοῦνται ἐξω, στὰ λιβάδια, καὶ νὰ διασκεδάσουν. Πενοῦν, τότε, τὴν ὥρα τους, αἰωρούμενες ἀνάω σὲ χορμαστὲς κοῦνιες, ἢ καθήμενες μπροστὰ στὰ σπῆτα τους, καὶ τραγουδώντας, ἐνὸς συγχρόνως χτυποῦν ρυθμικὰ τὰ χεῖρά τους... Δὲν τοὺς ἐπιτρέπεται ὅμως μὲ κανένα τρόπο νὰ χορεύουν!...»

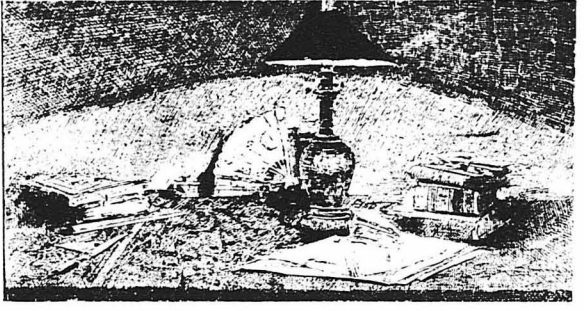
Ἡ Ρωσοῖδες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καθὼς γράφει ὁ Γερμανὸς πρέσβυς, οὔτε ἐβλέπαν καθόλου τὸν ἄντρα, πῶς θάπαιρναν γιὰ σύντροφο τῆς ζωῆς τους. Ἄλλοι τοὺς διάλεγαν καὶ τοὺς ἐπέβαλλαν, χωρὶς αὐτὲς νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ φέρουν τὴν παραμικρὴ ἀντίρρηση.
«Θεορεῖται, —συνεχίζει ὁ φόν Χερμπερστάιν—, ταπεινωτικὸ γιὰ ἕναν ἄντρα, νὰ γυρῆσῃ σὲ γάμο ὁποιαδήποτε κοπέλλα. Αὐτὸς πῶς κάνει τὶς σχετικὰς προτάσεις εἶνε ὁ πατέρας τῆς κόρης, ὁ ὁποῖος πρῶτον καὶ βροῖσκει τὸ νέο, στὸν ὅποιο θέλει νὰ δώσῃ τὴν κόρη του, καὶ, συνήθως, τοῦ λέει : —'Εσὺ κάνεις γι' ἄντρας τῆς κόρης μου! Μ' ἀρέσεις. Γι' αὐτὸ θέλω νὰ σὺς ἀραβωνιάσω...» Κι' ὁ νέος ἀπαντεῖ : —'Ἄν θές νὰ μὲ ἀραβωνιάσῃς μὲ τὴν κόρη σου, κι' ὅπως λές, σ' ἀρέσω, πρῶτον πρῶτα νὰ μιλήσω μὲ τοὺς συγγενεῖς μου...» Ἄν τὸ συνοικεῖο κερθῇ συμφέρουν ἀπ' τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους τοῦ νέου, τότε δίνουν λόγο, κι' ἀρχίζουν τὶς διαπραγματεύσεις γιὰ τὴν προίκα, καὶ ὅταν τελειώσῃν κι' αὐτὲς, ὀφείλει ἡ μέρα τοῦ γάμου. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ ἀραβωνιαστικὸς κρατεῖται σ' ἀπόστασι ἀπ' τὸ σπίτι ἐκείνη, πῶς πρῶτον νὰ πάρῃ τὴν γυναῖκα του. Ἄν ἐμφαφῶσι ποτέ, τὴν ἐπιθυμία νὰ τὴν δῇ, ὁ πεθερὸς τοῦ τοῦ λέει : —'Ἐρώτα ἄλλους, πῶς τὴν ἔχουν. Ἄπ' αὐτοὺς μπορεῖς νὰ μάθῃς πῶς εἶνε...» Καὶ μόνον ὅταν ὁ ἀραβωνιαστικὸς δεσμευθῇ, κατὰ τρόπο πῶς νὰ τοῦ εἶνε πῶς δύσκολο νὰ πάρῃ τὸ λόγο του πίσω, χωρὶς νὰ κινδυνεύῃ νὰ τιμασθῇ οὐκ εὐχάριστα, τοῦ ἐπιτρέπουν, ὑπὸ ὁρισμένους ὅρους, νὰ δῇ τὴν ἀραβωνιαστικὰ του, πῶς ἀπ' τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου...»

Αὐτὰ λέει ὁ ἐξοχώτατος Σιγμουίνδος φόν Χερμπερστάιν...

Γιὰ τὸ ὅτι ἡ γυναῖκα δὲν ἔχει ἐξαιρετικὴς ἐπιτήρησις στὴ Ρωσσία, φαίνεται κι' ἀπ' τὴν δημώδη φιλολογία τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ. Παροιμίαι καὶ τραγῳδία ἀντανταζῶν μὰ βαθεῖα περαιοῦνται, ἐνα αἰσθημα μίσην σχεδόν, πρὸς τὶς γυναῖκες... Κι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ φανῇ παράξενον, ἂν λάβουμε ἰσ' ὄψει ὅτι ἡ Ρωσσία, ἀδιάπλαστη ἀκόμα, εἶχε δεχθῆ τὴν ἐπιδροσὴν τῶν φανατικῶν μοναχῶν, τῶν ἱεροασκῶτων τοῦ Βυζαντίου, πῶς δὲν μποροῦσαν, μὲ κανένα τρόπο, ν' ἀνεχθοῦν καὶ νὰ συγχωρῶσιν τὰς ἀπογόνους τῆς Εἰσῆ! Χαρακτηριστικὰς εἶνε πολλὲς παροιμίαι, ἢ ὁποῖαι, καὶ σήμερα ἀκόμα, πῶς ὁ υποπεθιστικὸς ἀλλάξῃ τῶσα πράγματα, ἀκούγονται πάντα στὴ Ρωσσία :

«Κάνε μὰ φροῦ τὸ σταυρὸ σου, βταν φρένης γιὰ τὸν πόλεμον. Κάνε τον δυὸ φορές, ἂν εἶνε γιὰ νὰ πᾶς ταξεῖδι. Ἄν, βιωσι, εἶνε γιὰ νὰ παντρευθῆς, κάνε τον σταυρὸ σου τρεῖς φορές...»
—'Ἡ γυναῖκα ἔχει μεγάλια μαλλιά καὶ λίγα μυαλά...
—'Ἡ γλώσσα τῆς γυναίκας εἶνε ἡ σοφία τοῦ διαβόλου.
—'Μεταξὺ τοῦ ἐνάου καὶ τοῦ ἀχῆ τῆς γυναίκας, οὔτε δελόνα δὲ χωραεῖ γιὰ νὰ περάσῃ...
—'Κ' ἢ πῶς κουτὴ γυναῖκα, δὲν λείει στὸν ἄντρα τῆς, ποτέ τῆς, τὴν ἀλήθειαν...
—'Κ' ἢ πῶς καλὴ γυναῖκα διαφθερεται, σὺν τῆς δόσεσις ἐλευθερίας.
—'Ὅταν ὁ διάβολος δὲν τὰ καταφέρει νὰ τὰ βγάῃ πέρα, χρησιμοποιεῖ τὴν γυναῖκα...
—'Κάλλιο μπόρα καὶ κακὸ, παρὰ νὰ πῆς μυστικὸ σὲ γυναῖκα...
—'Ἀγάπα τὴν γυναῖκα σου σὺν τὴν ψυχὴ σου, δέρονε τὴν, βιωσι, σὺν τὴν γούνα σου...
—'Ὅσο πῶς πολὺ δέρονε τὴν γυναῖκα σου, τόσο πῶς νόστιμο θά ναι τὸ φαί ποὺ θὰ σοῦ μαγεύρῃ...
—'Πρὶν κάτσης στὸ τραπέζι σου, δέρε τὴν γυναῖκα σου, καὶ δεῖρ' τὴν, ἄλλη μιὰ φορά, τὸ βράδυ, πρὶν δευτεψῆς...
Ἡ Ρωσοῖδες φαίνεται πῶς ἔχουν τόσο πολὺ συνειδηθῆσι στὸ ξύλον, στὴ Ρωσσία, ὡστε ὁ φόν Χερμπερστάιν, γράφει, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς ἀμίμητα :

«Στὴ Μόσχα ζούσε, κάποτε, ἕνας Γερμανὸς σιδηρογῶνς κι' ἀκατοποιός, πῶς λεγόταν Ἰορδάνης. Καταγόμενος ἀπ' τὴν Χάλκη τοῦ Ἰνταῦ, κι' εἶχε παντρευθῆ μὲ Ρωσοῖδα. Ζούσαν ἀνεκτὸ καιρὸ μαζί, βταν, ἔαρινά, ἕνα πρῶτ, στὰ καλά καθούμενα, ἢ γυναῖκα εἶπε στὸν ἄντρα τῆς :
—'Γιατί δὲ μ' ἀγαπᾷς!...
Ἄν ὁ Γερμανὸς σιδεραῶν, πῶς δὲν ἦταν ὑπόδειγμα καλοῦ ζυγίου, καὶ δὲν περιμένε, ποτέ του, ἐκείνη τὴν ἐρώτησι, τὴν κῆρυξε παρῆξενον, καὶ ἀκρόστηρε νὰ τὴν διαβεβαώσῃ, μ' ὅλους τοὺς ὁρμούς τοῦ κόσμου, πῶς τὴν ἀγαποῖσε πάρα πολὺ, καὶ πῶς, ἂν δὲν τὴν ἀγαποῖσε, δὲ θὰ τὴν εἶχε πάρει καὶ γυναῖκα του... Ἄλλ' ἢ Ρωσοῖδα διαπιστοῖσε :
—'Δὲν ἔχω ἀπόδειξι πῶς μ' ἀγαπᾷς! τοῦ ἔλεγε.
—'Καὶ πῶς εἶνε, τάχα, ἢ ἀπόδειξι πῶς σοῦ χρειάζεται; τὴ ρώτησε ἐκεῖνος.
—'Τότε, πρὸς μεγάλην του ἐκπληξί, ἄκουσε τὴν γυναῖκα του νὰ τοῦ λέη :
—'Τόσον καιρὸ ζοῦμε μαζί, κι' ἀνάμια δὲν μὲ χτύπησε ποτέ σοῦ...»

Μνημεῖο κακντροχειρίας κατὰ τῶν γυναικῶν, μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ καὶ τὸ ἀκόλουθο ρωσικὸ δημωτικὸ τραγούδι :
«'Ἐλα, ἀγαπημένε μου, νὰ περάσωμε τὴ νύχτα μαζί! Κανένας δὲν εἶνε σπῆτι μου. Μονάχα τὸ μορὸ μου κοιμάται μὲσ' στὴν κούνια του... Κοιμάται βαθειά, καὶ δὲν θὰ ξυπνήσῃ πρὶν φωτισθῇ. Κι' ἂν ξυπνήσῃ, δὲ θὰ καταλάβῃ τίποτε! Κι' ἂν καταλάβῃ, δὲ θὰ τὸ μαεურῶσῃ! Κι' ἂν τὸ μαεурῶσῃ, κανένας δὲ θὰ τὸ πιστέψῃ! Κι' ἂν τὸ πιστέψουν, δὲ θὰ μὲ κρεμάσουνε γι' αὐτὸ!...»
Νὰ κι' ἂν ἄλλο τραγούδι, πῶς ἔλεγε τὸ ρωσικὸ χροῖδι :
—'Κόψε με κομματάκια—κομματάκια, ξερόψῃσέ με στὴ φωτιά, μὰ δὲ θὰ ἐγᾶνω λέξι ἀπ' τὸ στόμα μου!...
μὰ δὲ θὰ ἐγᾶνω λέξι ἀπ' τὸ στόμα μου!...
—'Κόψε-ἐγῆλιάρη, μοχθρὲ ἐγῆλιάρη, δὲ θὰ μάθῃς ποιὸς εἶνε ὁ ἀγαπημένος μου, ἐγᾶλ' τοῦ ἀπ' τὸ νοῦ σου, ποτέ δὲ θὰ τὸ μάθῃς τ' ὀνομά του...
—'Εἶνε πῶς ὁροσερός κι' ἀπὸ τὴν ἄνοιξι, πῶς ζεστός, πῶς φλογερός, κι' ἀπ' τοῦ καλοκαιριοῦ τὰ μεσημέρια! Νᾶξερεις πῶς νέος εἶνε, καὶ πῶς τολημρὸς στὸν ἔρωτά του! Νᾶξερεις πῶς τὸν ἀγαπᾷ! Τὶ χάδια πῶς ἄλλαξα μ' αὐτὸν, τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦσιν! Καὶ

νάφερες τί γέλια κάναμε, τί γέλια κάναμε, μαζὺ μὲ τ' ἄσπρα σου μαλλιά!...*

***

Ἄλλ' ἂν αὐτὴ εἶνε ἡ γνώμη τοῦ ρομαντικοῦ λαοῦ γιὰ τὴ γυναῖκα, κ' οἱ μεγάλοι Ρώσσοι συγγραφεῖς, αὐτοὶ ποὺ δημιούργησαν κ' ἀνάδειξαν τὴ μεγάλη ρομαντικὴ φιλολογία, δὲν πάνε, κ' αὐτοὶ, πίσω... Θέλετε μερικὰ κλίματα περιαινεύματα; Ἡ ρομαντικὴ λογοτεχνία εἶνε γεμάτη μὲν ἔξοιμο παρὰ νὰ διαλέξουμε...

Νὰ τί λέει, παραδείγματός χάριν, ὁ Γκόγκολ γιὰ τίς γυναῖκες :
"Υψιστε Θεέ ! Σ' αὐτὸ τὸν κόσμο ἤπληξαν τόσες ἀκαθαρσίες!
'Ἦταν ἀνάγκη, τάχα, νὰ προσθέσῃς καὶ τὴ γυναῖκα ; !..."

Ὁ Πούσκιν πάλι λέει :
"Δὲν πρέπει νὰ ζητᾶμε ἀπ' τὴ γυναῖκα, νὰ εἶνε πιστὴ. Εἴτυ-
χισμένοι ὅποιος μπορεῖ νὰ εἶνε ἀδιάφορος πρὸς τίς γυναῖκες... Λέ-
νε πολλοὶ πὼς εἶνε πολὺτιμο πρᾶγμα ἡ γυναῖκα. Ἄλλοι αὐτὰ ! Ἡ
μόνη δουλειὰ ποὺ ξέρει μιὰ γυναῖκα, εἶνε νὰ ἐργάζεται... μὲ τὰ πό-
δια της, μὲ τ' στοὺς χορδούς, καὶ νὰ βοηθᾷ τὸν ἄντρα της, πὼς νὰ
...καταστραφῇ ! Αὐτό, μάλιστα !..."

Ὁ Γκοντσάροφ, ἔξ ἄλλου, λέει :
"Ἡ γυναῖκα δὲ μπορεῖ νὰ εἶνε τιμιά, παρὰ κατὰ τύχην, κ'
αὐτό, μόνον ὅταν ἀγαπᾷ, καὶ μόνο τὴ στιγμή ποὺ ἀγαπᾷ..."

Ὁ Τουργκένιεφ, ἐπίσης, γράφει :
"Υπάρχουν τριῶν εἰδῶν ἐρωστές. Ἐκείνοι ποὺ, ζώντας, ἀφι-
κνουν καὶ τοὺς ἄλλους νὰ ζήσουν. Ἐκείνοι ποὺ, ζώντας, δὲν ἐπι-
τρέπουν στοὺς ἄλλους νὰ ζοῦν. Κ' ἐκείνοι ποὺ, ἀνίκανοὶ νὰ ζή-
σουν οἱ ἴδιοι, δὲν ἀφίνουν οὔτε τοὺς ἄλλους νὰ ζήσουν ! Σ' αὐτὴ
τὴν τελευταία κατηγορία ἀνήκουν ἡ γυναῖκες, γενικά..."

Ὁ Πισσάρεφ λέει :
"Μία παροιμία τοῦ ρομαντικοῦ λαοῦ λέει ὅτι, τὰ
δάκρυα τῆς γυναῖκας, δὲν εἶνε παρὰ νερό...
Κι' ὁ Τολστόϊ, τέλος, λέει :
"Δὲν μπορεῖ ποτὲ μιὰ γυναῖκα νὰ καταλάβῃ
τὴ σημασία καὶ τὴ δύναμιν της, γιατί ἀσχολεῖται
μὲ τὴν ὀμορφίαν της, μὲ τὸ χτένισμά της, μὲ τὴ
μόδα καὶ μὲ τίς τουαλέτες της... Γενναῖα χωρὶς
τὴ θέλησιν της καὶ τυχαῖος, εἶνε ἀπελευθερωμένη
ποὺ γίνεται μητέρα, γιατί ἡ μητρότης τῆς χαλαί-
νει τίς γραμμὲς τοῦ σώματός της, καὶ δίνει τὰ παι-
διά της νὰ τῆς τὰ βυζάζουν παραμένει..."

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΜΑΣ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ὁ κ. Διανύσιος Κόκκινος εἶνε γνω-
στότατος ἂν μόνον ὡς ἀκαταπόνητος καὶ βαθυτό-
χωτος ἐρευνητὴς τῆς νεοελληνικῆς καὶ ἱστορίας,
ἀλλὰ καὶ ὡς δυνατὸς λογοτέχνης. Τὸ τελευταῖο ρο-
μάντισό του «Ο ΙΑΠΙΓΟΣ» ἔρχεται ἀσφαλῶς νὰ
πλουτίσῃ τὴ φραγὴ νεοελληνικῆς καὶ λογοτεχνίας,
μέσα στὴν αὐτοῖα ἔχον βρεῖ θάμνους ἀμφιβολίας ἀξίης καὶ τόσες τυ-
χοδιωτικὰς ἐπιπτώσεις. Ὁ κ. Κόκκινος, μὲ τὴ μαεστρία τοῦ γραμματι-
σῆτος του, μὲ τ' ἀναμνηστικὰ δημογραφικὰ του χωροσώματα, ποὺ γί-
νονται πρὸ ἐσθῆλα στὸ τελευταῖο θαυμασιό ρομάντισό του, κατατάσσει
τὴν ἴδη στὴν πρώτη σειρά τῶν Ἑλλήνων λογοτεχνῶν.

***

Ἡ τελευταία ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ κ. Κω-
σπῆ Παλαμά, «ΔΕΙΛΟΙ ΚΑΙ ΣΚΑΗΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ», δὲν εἶνε
ἀπλῶς ἓνα φιλολογικὸ γεγονός, εἶνε ἓνα καλλιτεχνικὸ ἐντυπωσιακὸν καὶ
ἀπείρηστο μοναδικὸν γιὰ τοὺς φίλους καὶ θαυμαστὰς τοῦ κρημοσμένου
μας ποιητοῦ, ἀλλὰ καὶ γιὰ κάθε φίλο τῶν γραμμάτων. Ἡ πολυτελε-
στάτη συλλογὴ τῶν «Δειλῶν καὶ Σκαηρῶν Στίχων», ἓνα ἀπ' τὰ ἐκδο-
τικὰ θαύματα τοῦ Οἴκου Ἐλευθεροθέτου, περιλαμβάνει διάφορα ἄ-
γνωστα τραγούδια τοῦ ποιητοῦ, παλαιότερα καὶ νεότερα, μέσα στὰ ὁ-
ποῖα διακρίνεται ἡ ποιικιλία τῆς ἐμπνευστοῦς του, ποὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὴ
φιλοσοφικὴ στοχαστικότητα γιὰ νὰ φθάσῃ ὡς τὴ λυρικὴ ἔξαρσι.

***

Ὁ «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΙΤΑΛΙΑΣ» εἶνε ἓνα πρω-
ταῖο καὶ μοναδικὸν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος βιβλίον τοῦ γνωστοῦ Ἀθη-
ναίου δημοσιογράφου κ. Δημ. Αθ. Πιπῆ κ', γραμμένο μὲ ζωντανὴ
παραστατικότητα καὶ μεθοδικότητα ἐπιστημονική. Περιλαμβάνει ἱστο-
ρίαν, λογογραφίαν, ἐντυπώσεις, περιγραφὰς καὶ σπάνιες εἰκόνες.

***

Κάθε καινούργιον βιβλίον τοῦ ξεχωριστοῦ διηγηματογράφου μας κ.
Δημοσθένη Βουτυρά, ἀποτελεῖ κ' ἓνα νέο σταθμὸν στὸ δι-
ηγηματικὸν τοῦ ἔργου, κ' ἓνα καινούργιον ἀπᾶχτημα γιὰ τὴ νεοελληνικὴ
λογοτεχνία. Τελευταῖα, ἐκκλινομένη μὴ σειρά διηγημάτων του μὲ
τὸν τίτλον «ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ
ΧΡΟΝΙΑ» καὶ μὴ μελέτην του, «ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ
ΣΤΑ ΟΝΕΙΡΑ». Τὰ διηγήματα τοῦδινυτοῦ συλ-
λάττα μας διακρίνονται, ὡπὸς πάντα, γιὰ τὴν προ-
τοτυπία τῆς συλλήψεως καὶ τὴν ἐντελὴς προσω-
πικὴ δεξιότητα τοῦ γραμματισῆτος.

***

Ἐξεδόθη σὲ δευτέρῃ ἔκδοσιν, μὲ καλλιτεχνικὸν ἑ-
ξοφίλλο, τὸ ρομάντισό τῆς δίδος Μαρίκας
Καφρανοῦ «ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΙΟΝΟ».

ΑΝΕΚΔΟΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ. Γ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗ

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΣ

(Τοῦ ALFRED DE MUSSET—Μελοποιημένο ἀπὸ τὸν Μόζσαι)

Μὴ λησμονῆς, ἀγάπη μου, ὅταν δεῖλῃ ἡ Ἀδρῆ,
ἀνοίγει τὸ παλάτι της στὸ Ἥλιον τὴν ὀμορφίαν,
μὴ λησμονῆς, ὅταν βουδῇ κ' ἡ Νύχτα, σκεπτικῆ,
στὸν ἀσπένιο πέλο της, ρευθίζοντας, περὶνᾷ.
Ὅταν στὸν πόθο τοῦ ἔρωτα, τὸ στήθος σου χτυπᾷ,
καὶ σ' ὄνειρα σὲ προσκαλεῖ τ' ἀπόβροδο, γλυκιά,
ἀκούω στὰ δάση τὰ θαθεῖα,
τὸ ψῆθος κάποιος φωνῆς :
μὴ λησμονῆς !

Μὴ λησμονῆς, ὅταν θὰ δῆς ἡ ἀμείλιχτη ἐμασμένη,
νὰ μὲ χωρῖση, ἀγάπη μου, γιὰ πάντα, ἀπ' τὸ πλεονό σου
ὅταν ἡ θλίψη, ἡ ξενιτιά, τὰ χρόνια ποὺ περνοῦν,
θάζουν μαράνη τὴν καρδιά μου αὐτὴ, τὴν πονεμένη,
σκέφρου τὸν ἔρω μου ἔρωτα, τὸ εἶδος β' τὸ στερεό σου.
Δὲ λογαριάζεται ὁ Καρὸς γιὰ κείνους ποὺ ἀγαποῦν
κ' ὅσο ἡ καρδιά μου θὰ χτυπᾷ,
θὰ λέῃ ὁ πόνος μᾶς φωνῆς :
μὴ λησμονῆς !

Μὴ λησμονῆς, ὅταν θαθεῖα, κάτω ἀπ' τὴν κοῦρα γῆ
γιὰ πάντα ἡ ραγιωμένη μου καρδιά θὰ κομψθῇ
μὴ λησμονῆς, ὅταν γλυκιά θινοῖξῃ μὴν ἡμέρα,
ἓνα λουλουδι ἐρωτικὸ στὸν τάφου μου κεί τερα.
Δὲ θὰ εἶ ἔσθῃς ποτὲ, μὰ θάρσθῃ μου ἡ ψυχὴ,
πάλι κοντὰ σου, ἀγάπη μου, σὰ μιὰ πιστὴ ἀδελφῆ.
Ἄκου ! στὴ νύχτα σὲ καλεῖ,
τὸ στεναγμὸ κάποιος φωνῆς :
μὴ λησμονῆς !

Η ΦΩΛΙΑ ΜΑΣ

(Τοῦ ALPHONSE LAMARTINE)

Λαγκάδια ἀπὸ τὴ λύρα μου τραγουδιμένα,
ποτάμια, ποὺ σὰς τάραξαν τὰ δάκρυά μου,
λειψάδια καὶ ραχοῦλες, δάση ἱσκιωσμένα,
πουλιά, ποὺ κελαῖδουσατε δῶ χάσιον.
Ζέφυρος, ποὺ σὲ μύωνε τ' ἀνάσπασμα της,
δουρακίαν, ποὺ στοὺς ἱσκιους τῶν πευκῶν σιγαῖν.
μ' ἔφερε μὲ τὸ χεῖρ της, μὲ κίχθῃς κοντὰ της,
ἀπὸ συνθήσιαν ἔρχομαι σὲ σὰς, Ξανά.
Πᾶνε τὰ χρόνια κείνα πειά, καὶ τώρα κείνα
πίσω ἀπ' τὰ δάκρυα ἡ ματιὰ μου ἔμένα,
στὴ ρεματιά ποὺ ἦταν γεμάτη ἀπὸ μαγιά,
τοῦ κάκου ἀναζητεῖ τὰ περασμένα.

Ὅσῳ, πάλ', εἶν' ὀμορφῆ, ὅπως τότε ἡ φήμη,
καθάρως πάλι ὁ οὐρανός, ὄλο γαλήνη.
Τί τ' ὄφελος ! Τὸ βλέπω, ὄ,τ' εἶξ' ἀγᾶτηρει,
δὲν ἦρασαν ἐσεῖς, ἦταν μονάχα Ἐξέσῃ !

ΠΛ ΒΑΧΙΟ

(Τοῦ PAUL VERLAINE)

Φιλί ! ῥόδο ἐκατόφυλλο, μὲν' στὸν χαδιῶν τὸν κῆρτο !
τραγούδι, πάνω στὴ λεικὴ γραμματιοῦ τῶν δοντιῶν,
τραγούδι, ποὺ ὁ Ἔρωξ ξαναλέει μὲ τῶν καρδιῶν τὸν γῆτιο,
καὶ μὲ φωνὴ ἀσχαγγελικῆ, στὶς χάρες τῶν κομψῶν.

Ναζάρικο, ἡμερὸ φίλι, θεῖος ὁ στεναγμός σου !
Ὡ ἡδονὴ ἀσχηματῆ ! ἀνείταμο μεθῆσι !
Χάρες ! Σκιρτῶς ὁ ἀνθρώπος στὸ γλυκὸ κίτελλό σου,
μετὰ αὐτὸ μιὰ εὐτυχία ἔχει, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ σβῆσι.

Καθὼς τοῦ Ρήνου τὸ κρασί, καθὼς ἡ μουσική,
λευνίζεις καὶ παρηγορεῖς ! Ὡ ναί, κ' ἡ θλίψη ἀκάμα,
λέξ ξεψυχάζει μὲ τὸ σπασμό, σ' ἄλλο πάνω στάμια !

Σοὺ προῖται ὁ Γκαῖτε ἢ ποὺ τρανός, τραγούδι νὰ
(σοῦ λῆ).

Ἐγὼ, φτωχὸς τραγουδιστής, ἔχω νὰ σοῦ προσφέρω,
μόνο, τῶν ἄτεχνων στροφῶν, τὸ μωκετάκι αὐτό :
καὶ γ' αἰμοῦσί μου, στὰ γλυκὰ χεῖλάνα Μιᾶς ποὺ
(ἔξω),
κατέβα σὺ καὶ γέλασε, φίλιμα ἐρωτικῶ !

